

پیش‌بینی کرده بودیم عده‌ای قصد دامن زدن به تنش را داشته باشند

محمدجواد ظریف وزیر خارجه کشورمان که به هند سفر کرده است صبح دیروز بعد از دیدار با همتای هندی خود در دهلی‌نو در ارتباط با محوره‌ای گفت‌وگوئی خود با این دیپلمات ارشد هندی گفت: جلسه بسیار خوبی داشتیم. در این جلسه در مورد آخرین تحولات برجام و اقدامات جمهوری اسلامی ایران در این زمینه توضیحاتی را ارائه کردیم، مواضع ایران را تبیین کردیم و ما همان طور که برای شرکای نزدیک‌مان از جمله روسیه مواضع خود را تشریح کرده بودیم، در این دیدار نیز به تبیین مواضع خود در مورد بحث برجام و مسائل مربوط به آن پرداختیم.

وی ادامه داد: در این جلسه وزیر امور خارجه هند بر اهمیت اجرای برجام توسط همه طرف‌ها به نحوی که منافع ایران از برجام تأمین شود تأکید و اظهار کردند که باید اقدامات لازم در این زمینه صورت بگیرد. ما نیز تأکید کردیم که اقداماتی که ایران انجام داده است در چارچوب برجام است.

این دیپلمات عالی‌رتبه کشورمان همچنین بیان اینکه در این دیدار در مورد مسائل منطقه رابرتی و گفت‌وگو کردیم، اظهار کرد: در این جلسه در مورد مسائل منطقه و سیاست‌های خطرناکی که افراد تندرو در داخل حکومت آمریکا و در منطقه تلاش دارند که تحصیل کنند، صحبت شد، نگرانی‌ها از اقدامات و خرابکاری‌های مشکوکی که در منطقه در حال رخ دادن است وجود دارد و ما قبلاً پیش‌بینی کرده بودیم که عده‌ای تلاش خواهند کرد که با انجام اینگونه اقدامات به تنش‌ها در منطقه دامن بزنند.

ظریف خاطرنشان کرد: در این جلسه همچنین در ارتباط با موضوع انرژی، استفاده از چابهار، تحولات افغانستان و اهمیت مبارزه با تروریسم در این کشور رابرتی و گفت‌وگو کردیم. وزیر امور خارجه کشورمان روابط بین ایران و هند را بسیار خوب عنوان کرد و گفت: در حال حاضر میزان تجارت دو کشور در سطح بالایی است و دو کشور تلاش دارند که آن را تداوم دهند. وی اظهار کرد: نظرات ایران و هند در مورد بسیاری از مسائل منطقه و بین‌المللی به یکدیگر نزدیک است و قطعاً این گفت‌وگوها و تبادل نظرها برای تداوم روابط دو کشور مفید است.

احتمال عزل رئیس پارلمان عراق

ائتلاف محور ملی عراق، عضویت محمد الحلبوسی، رئیس پارلمان این کشور و تعدادی از اعضای فراکسیون وی در این ائتلاف را لغو و اعلام کرد که با سایر فراکسیون‌های پارلمانی برای حذف الحلبوسی از ریاست پارلمان عراق و تعیین شخصیتی متوازن‌تر به جای وی برای تصدی این پست رابرتی خواهد کرد.

به گزارش ایسنا به نقل از الجزیره، ائتلاف محور ملی در بیانیه‌ای کوتاه در توئیتر اعلام کرد که تصمیم لغو عضویت محمد الحلبوسی (۳۸ ساله) و شماری از اعضای فراکسیون به دلیل تلاش برای از هم گسیختگی در ائتلاف و عدم پایبندی به اهدافی که این ائتلاف برای تحقق آن تشکیل شده است، اتخاذ شد.

این گام ایران که از سوی برخی از رسانه‌ها به شکستن سکوت برجامی تعبیر شد، شامل توقف فروش اورانیوم و آب سنگین بود. ایران همچنین طبق بیانیه شورای عالی امنیت ملی تصریح کرد که این اقدام به معنای خروج از برجام نبوده بلکه با هدف بازگشت به آن صورت می‌گیرد. به همین دلیل به سایر شرکای برجام به‌خصوص اروپایی‌ها دو ماه وقت داد تا در این مدت به تعهدات خود عمل کرده و مهم‌تر از همه موضوع فروش نفت ایران را در دستور کار خود قرار دهند، در غیر این صورت ایران گام دوم یعنی غنی‌سازی با خلوص بالای ۳٫۶۷ درصد و شروع به کار راکتور اراک را عملیاتی خواهد کرد.

در اینجا لازم به ذکر است که گام دوم و نیز فروش نفت از مفاهیم کلیدی محسوب شده و در ادامه گزارش به اهمیت و تأثیر آنها در تحولات آتی اشاره خواهد شد.

اروپا برای نجات برجام چه اقدامی کرده است؟

در همین راستا و هم زمان با پاسخ برجامی ایران، تحرکات نظامی ایالات متحده در منطقه نیز به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش پیدا کرده و تقریباً هم‌روزه گزارش و اخبارهای مختلفی از گسترش دامنه نگرانی‌ها از بروز یک درگیری مستقیم میان ایران و آمریکا منتشر می‌شود. در این میان اما آن چیزی که فراموش شده، وظایف سایر شرکای برجام به‌خصوص کشورهای اروپایی در قبال حفظ این توافق و بهره‌مندی ایران از مزایای آن است. البته لازم به یادآوری است که در این گزارش فعلاً نقش روسیه و چین مدنظر نیست و طی گزارش‌های آتی به نقش این دو کشور در قبال ایران و برجام اشاره خواهد شد. در این میان تمرکز بیشتر مربوط به اروپا به خصوص سه کشور انگلیس، آلمان و فرانسه خواهد بود؛ کشورهایی که به گفته بسیاری از ناظران اکنون وظیفه اصلی حراست و نجات برجام بر عهده آنها قرار دارد چرا که آمریکا با خروج یکجانبه خود از توافق هسته‌ای تکلیفش مشخص و ایران نیز با انجام تمامی تعهدات خود در چارچوب برجام که چهارده بار نیز به تأیید آژانس بین‌المللی انرژی اتمی رسیده است، یک سال به طرف‌های مقابل زمان داده است.

اروپا در طول این یک سال بارها و بارها بر عزم خود مبنی بر حفظ و تداوم توافق هسته‌ای تأکید کرده است. کشورهای اروپایی تصریح کرده‌اند که برجام برای امنیت جهان از اهمیت بالایی برخوردار است و از اقدام یکجانبه آمریکا در خروج از آن ابراز تاسف می‌کنند!

اروپایی‌ها همچنین روز دوشنبه در بروکسل جلسه‌ای با حضور فردیکا مورگرینی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و وزیران خارجه سه کشور انگلیس، فرانسه و آلمان داشته و بار دیگر تأکید کردند تمامی اعضای اتحادیه اروپا کاملاً مصمم هستند که توافق هسته‌ای با ایران به طور کامل اجرا شود. در همین رابطه و در طول ماه‌های گذشته وقتی از مقامات اروپایی سوال می‌شود که اروپا به غیر از حمایت سیاسی یا بهتر بگوییم صدور بیانیه، چه اقدامات عملی را در راستای حفظ و تقویت برجام برداشته‌اند؟ خاطرنشان می‌کنند: اروپایی‌ها برجام را برای جامعه جهانی حیاتی می‌دانند، به همین دلیل به صورت هم‌صدا جهت حفظ آن حرکت می‌کنند. همچنین در طول یک سال گذشته قوانین مسدودساز را فعال کرده، بانک سرمایه‌گذاری در لوگزامبورگ را راه‌اندازی و در زمستان سال گذشته کانال مالی اینستکس را نیز ایجاد کرده است.

با همه اینها وقتی سوال می‌شود که چنین اقداماتی چه نتایج عملی را دربر داشته است، جواب‌ها مبهم و تکراری است. از سوی دیگر این اقدامات اروپایی‌ها نه تنها منجر به کاهش تنش‌ها میان ایران و آمریکا نشده بلکه همه شاهدیم که توافق هسته‌ای در حال تضعیف شدن و افول است به طوری که در طول یک سال گذشته به گفته بسیاری از ناظران داخلی و

در بحبوحه افزایش تنش‌ها میان ایران و آمریکا، سه کشور اروپایی چه کار می‌کنند؟

اروپای ناتوان

محمد رضا ستاری

mrczasattari6@gmail.com

همزمان با تشدید فشارهای ایالات متحده آمریکا علیه ایران که به‌خصوص در سال جدید در فاصله کمتر از یک ماه موجب قرار گرفتن نام سپاه پاسداران در لیست گروه‌های تروریستی، عدم تمدید معافیت خریداران نفت ایران و در نهایت تحریم صنایع مادر ایران شد، ایران نیز در نخستین پاسخ برجامی خود، یک سال پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای، بخشی از اقداماتش ذیل برجام را متوقف کرد.

اروپا در حالی دانماً بر روی مسئله حفظ و تداوم برجام تأکید می‌کند که اقداماتش در طول یک سال گذشته نه تنها موجب کاهش تنش میان ایران و آمریکا نشده بلکه باعث تقویت برجام نیز نبوده است

امکان توسعه دارد. این امکان توسعه یافتن اینستکس که چند ماه پس از راه‌اندازی هنوز ترانکتی در آن صورت نگرفته است، مشخص نیست که با چه مکانیسم حقوقی و در چه زمانی می‌خواهد به مرحله بعدی، یعنی گسترش دامنه مرادوات برود.

اروپا ناچار به هزینه دادن است

در همین راستا، اروپایی‌ها درحالی خواستار زمان و صبر بیشتری از سوی ایران هستند که چند تحول مهم در این میان صورت گرفته است. نخست اینکه اروپا نشان داده اگر چه خواست حفظ برجام را دارد، اما توان و اراده این کار برای آنها محدود است. به گفته بسیاری از تحلیلگران اروپا یا نمی‌خواهد و یا نمی‌تواند که در برابر راهبردهای ایالات متحده ایستادگی کند. این نمی‌خواهد یا نمی‌تواند اکنون بنا بر شواهد اینگونه نشان داده می‌شود که علی‌رغم مخالفت‌های سیاسی با آمریکا، دامنه پیوندهای اروپا و ایالات متحده به حدی مستحکم و گسترده است که در واقع اگر بنا بر انتخاب میان تهران و واشنگتن باشد، پاسخ مشخص و واضح خواهد بود.

در این میان اگر بخواهیم از مسئله ترس اروپایی‌ها از تحریم‌ها و موضوع سهامداران آمریکایی در شرکت‌های اروپایی عبور کنیم، آنچه مشخص بوده، این است که اروپا در طول یک سال گذشته هیچ هزینه‌ای را برای حفظ برجام متحمل نشده است. در سوی مقابل اکنون با به خطر افتادن فروش نفت ایران، اوضاع کاملاً در بستر این میدان تنش‌آلود متفاوت شده است.

مهم‌ترین مسئله برای ایران درآمدهای قابل دسترس از فروش نفت است، امری که با سکوت

اروپا و فشار آمریکا تحقیقش برای ایران به صورت معناداری در خطر قرار گرفته است. به همین دلیل اکنون به نظر می‌رسد در مقابل این اروپای کم‌توان، تنها یک راهکار جوابگو است؛ اینکه آنها ناچار یا وادار به هزینه دادن باشند که شاید در این راستا یا اقدامی جدی صورت داده و یا اینکه دولت آمریکا را به تغییر محاسبات استراتژیک

ترغیب کنند. این افزایش هزینه در میدان‌های مختلفی قابل تحقق است که در این میان تنها یک نمونه آن می‌تواند افزایش قیمت نفت در سایه تنش‌های موجود باشد. ایران بدون آنکه قصد خروج از برجام را داشته باشد، می‌تواند با تدابیری باعث بالا رفتن قیمت نفت شود. چرا که خروج از برجام بار دیگر ایران را توسط طرفین برجام به شورای امنیت خواهد کشاند که در آنجا بار دیگر آمریکا با بازگزی مسلط میدان خواهد شد. اما همزمان با ماندن در برجام و کاهش تدریجی زمان گریز هسته‌ای (در راستای گام دوم کاهش تعهدات)، افزایش محسوس قیمت نفت، معادلات را به گونه‌ای تغییر می‌دهد که اروپا ناچار به هزینه‌داری خواهد بود. در این راستا دو حالت به وجود خواهد آمد. اول اینکه اروپا مبادرت به تغییر محاسبات استراتژیک ترامپ خواهد کرد. دوم، آمریکا به واسطه تولید نفت شل در حال تبدیل شدن به بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت جهان است، در نتیجه ممکن است در راستای جنگ تجاری با اروپا و چین از افزایش قیمت نفت استقبال کند. در چنین شرایطی باز هم احتمال دارد این اروپای کم‌توان در برابر آمریکا نه تنها خواست بلکه این بار اراده و توان خود را نیز نشان دهد.

اگر موضوع هسته‌ای به شورای امنیت برود دیگر برجامی در کار نخواهد بود

بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران در گفت‌وگو با شبکه «پرس تی‌وی» با بیان اینکه اگر اروپا موضوع هسته‌ای را به شورای امنیت ببرد، برجام از بین خواهد رفت، گفت: چنانچه اروپایی‌ها برای حفظ برجام کاری نکنند، به غنی‌سازی اورانیوم پیش از توافق بازمی‌گردیم. به گزارش ایسنا، کمالوندی تصریح کرد: ایران قطعاً اقدامات جدی و محکمی را برای احقاق حق ملت خود انجام خواهد داد و هر واکنشی محتمل است. این واکنش ممکن است خروج از برجام و یا هر چیز دیگری باشد. بنابراین این مسئله باید میان سران کشورهای عضو حل شود.

حمله پهبادی انصارالله به تاسیسات نفتی عربستان

یحیی سریع، سخنگوی نیروهای مسلح یمن روز گذشته در سخنانی با اشاره به حملات پهبادی ارتش یمن به تاسیسات نفتی عربستان سعودی گفت که این عملیات منحصر به فرد در واکنش به ادامه جنایات ائتلاف سعودی و محاصره یمن صورت گرفت.

به گزارش فارس، سخنگوی نیروهای مسلح یمن در ادامه گفت که با هفت پهباد، ایستگاه پمپاژ نفت عربستان در نزدیکی منطقه ینبع را هدف قرار دادیم که به دنبال آن، فرآیند انتقال نفت به طور کامل متوقف شد. وی اظهار کرد که خط لوله‌ای را هدف قرار دادیم که روزانه سه میلیون بشکه نفت را انتقال می‌داد.

ایران ادعای خبرگزاری رویترز را رد کرد

عباس موسوی سخنگوی وزارت خارجه ایران در پاسخ به پرسشی درخصوص ادعای رویترز مبنی بر گر زدن ماندن در برجام از سوی ایران با فروش یک و نیم میلیون بشکه نفت در روز، ضمن رد این خبرسازی گفت: نقطه نظرات و مطالبات بحق ایران در نامه ۱۸ اردیبهشت رئیس‌جمهوری محترم کشورمان به سران کشورهای باقی مانده در برجام به وضوح و با صراحت بیان شده است.

به گزارش اداره کل دیپلماسی رسانه‌ای، موسوی خاطر نشان کرد: پرداختن به اینگونه خبرسازی‌ها و گمانه‌زنی‌های ناقص و غیردقیق در فضای رسانه‌ای و عمومی نه تنها سازنده نیست بلکه می‌تواند به تخریب فضای مورد نیاز برای یک دیپلماسی جدی در شرایط کنونی منجر شود.

حسین موسویان طی مقاله‌ای در نیویورک تایمز:

زمان گفت‌وگویی ایران و عربستان فرا رسیده است

و چنان باختن بی‌شمار انسان‌هایی شده که باید صرف ساختن خاورمیانه می‌شد و نه نابودی آن.

دو تحلیلگر سیاسی مذکور تصریح کردند: لذا زمان گفت‌وگو اکنون فرا رسیده زیرا که وضعیت بحران‌های تاریخی منطقه به نقطه‌ای رسیده که نیازمند و مستعد دیپلماسی است.

نخست در عراق، دو کشور ایران و عربستان سعودی دولت جدید در بغداد را در آغوش گرفته‌اند، دولتی که توسط یک رئیس جمهوری و یک نخست وزیر عمل‌گرا هدایت می‌شود و روابط خوبی با هر دو کشور ما دارد. این یک گشایش مهمی است که باید از آن استفاده کرد. دوم اینکه با کاهش خشونت و شکست داعش، جنگ در سوریه به مرحله پایان نزدیک می‌شود. هردو کشور ما معتقدند که تمامیت ارضی سوریه باید حفظ شود. ما دعوت می‌کنیم که به اصل عدم مداخله احترام گذاشته شود و همه بپذیرند که این حق ملت سوریه است که باید در مورد آینده خود تصمیم بگیرند.

سوم در مورد یمن، هرچند ما دو نفر در مورد علل و ریشه بحران با هم اختلاف نظر داریم، اما توافق داریم که این بحران موجب بروز یک فاجعه انسانی شده و باید ظرف چند ماه آینده در چارچوب روند سازمان ملل به آن خاتمه داد.

در لبنان نیز دولت جدید روی کار آمده و این ملت لبنان است که باید در مورد مسائل کشورشان تصمیم بگیرند و نهایتاً هم درمورد بحرین ما دو نفر طرفدار حفظ حاکمیت و تمامیت و دموکراسی و ثبات براساس تصمیم و رای مردم این کشور هستیم. نهایت اینکه با برقراری ثبات نسبی در این پنج کشوری که سال‌ها درگیر ستیز و بیچارگی بوده، می‌توان استقرار صلح پایدار در منطقه را آغاز کرد. با وجودی که هر یک از ما طرف مقابل را درمورد بی‌ثباتی در منطقه سرزنش می‌کنیم، اما با توجه به ماه‌ها گفت‌وگوهای دشوار، به این نتیجه رسیده‌ایم که شرایط برای گفت‌وگوئی مستقیم از طریق کانال‌های باز بین دو دولت و ملت فراهم است.

لازم نیست برای شروع گفت‌وگو در مورد همه چیز از قبل توافق کرده باشیم. دشوارترین بخش کار همان برداشتن اولین قدم برای گفت‌وگوئی مستقیم است تا بتوان در برخی از موضوعات به توافق رسید.

این دو خاطرنشان کردند: شهروندان دو کشور باید برای ما و جهان در اولویت باشند. ایران و عربستان مشترکاً جمعیتی بالغ بر ۱۱۵ میلیون نفر دارند که حدود یک سوم آن زیر ۲۵ سال است. چه بخواهیم یا نخواهیم، آینده نسل جوان ما به هم پیوسته است.

صلح پایدار در منطقه ایجاب می‌کند که تهران و ریاض روابط دوجانبه و

همکاری‌های منطقه‌ای حسنه داشته باشند. ایران و عربستان اختلافات مهمی دارند اما در موارد مهمی هم از منافع مشترک برخوردارند. همچون امنیت انرژی، عدم اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی و ثبات در خاورمیانه. ما امیدواریم که به جای گسترش اختلافات، رهبران دو کشور ما بنای دوستی مشترک دو ملت ایران و عربستان را پایه‌گذاری کنند؛ دو ملتی که ستون‌های مهم جهان اسلام هستند.